

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 26. marts 2009
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2008-740-0299
Dok.: ANS43114

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Dommeres fremtræden i retsmøder) (L 98), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2009.

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Dommeres fremtræden i retsmøder) (L 98):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 3/2-09 fra Retspolitisk Forening, jf. L 98 – bilag 10.”

Svar:

Retspolitisk Forening anfører bl.a., at man ikke opnår respekt eller tillid ved at iklæde dommere en kappe eller ved at forbyde dem at bære almindeligt accepterede religiøse beklædningsdele og smykker. Foreningen mener, at tiden er moden til helt at afskaffe kapperne i dansk retspleje. Foreningen anfører endvidere, at ud fra princippet om magtens tredeling skal lovgiver blande sig så lidt som nødvendigt i domstolenes forhold. At vedtage påbud om brug af kapper er efter foreningens opfattelse en utidig indblanding og detailstyring. Regeringen bør tage til efterretning og respektere, at dommerne ikke selv ser noget behov for at bære kapper for at vinde befolkningens tillid. Foreningen anfører endvidere, at det er yderst kritisabelt, at en dommer generelt vurderes som inhabil på grund af en bestemt religiøs påklædning, der i øvrigt er almindeligt accepteret i samfundet.

Justitsministeriet kan henvise til det, som er anført i lovforslagets bemærkninger pkt. 4.1 om baggrunden for, at regeringen har fundet det rigtigt at lovgive om dommeres fremtræden i retsmøder. Med hensyn til spørgsmålet om inhabilitet skal Justitsministeriet bemærke, at der ikke foreslås ændringer i retsplejelovens almindelige regler herom.

Som anført i pkt. 4.5 i bemærkningerne til lovforslaget er det lagt til grund, at retsplejelovens regler om inhabilitet finder analog anvendelse, således at dommeren skal vige sit sæde efter de nærmere regler herom, hvis det skulle forekomme, at en dommer forsætligt og åbenlyst fremtræder i strid med den foreslåede bestemmelse i § 56. En dommer, som over for sagens parter manifesterer en vilje til at tilsidesætte en lovregel, der retter sig mod dommeren, må således anses for at handle på en måde, som er egnet til hos parterne at skabe tvivl om dommerens vilje til at dømme i overensstemmelse med gældende dansk ret.

Retspolitisk Forening anfører, at man tvivler på, at Justitsministeriet har ret i, at den foreslåede lovgivning ikke vil være i strid med artikel 9 om

religionsfrihed i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, idet det efter foreningens opfattelse ikke er et nødvendigt eller proportionalt indgreb i religionsfriheden at forbyde almindeligt accepterede religiøse påklædningsdele.

Justitsministeriet kan om dette spørgsmål henvise til redegørelsen i punkt 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger om lovforslagets forhold til bl.a. artikel 9 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Retspolitisk Forening finder endvidere, at lovforslaget skaber en unødigt barriere for, at for eksempel danske muslimer rekrutteres som dommere, og den foreslåede lovgivning vil også have utilsigtede virkninger for integrationen på et mere langsigtet og overordnet niveau, der vedrører befolkningens sammenhængskraft.

Justitsministeriet kan henvise til punkt 4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor der er redegjort for baggrunden for, at regeringen har fundet det rigtigt at fremsætte lovforslaget. Lovforslaget omfatter enhver form for meningstilkendegivelse om politiske og religiøse spørgsmål, og lovforslaget er ikke rettet mod bestemte befolkningsgrupper.

Retspolitisk Forening anfører endelig, at det bør fremgå af loven, hvad retsvirkningen er, hvis dommeren ikke har kappe på.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 4.5 vil det kunne udgøre en tjenesteforseelse, der kan medføre disciplinærforfølgning efter reglerne i retsplejelovens §§ 48-50, hvis en dommer handler i strid med de foreslåede bestemmelser i lovforslaget. Det vil ikke have betydning for en afsagt dom eller kendelse, hvis dommeren ikke har haft kappe på under hovedforhandlingen.